

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET AL DESCANS I EL DRET A UNA CONVIVÈNCIA PACÍFICA (CONTAMINACIÓ ACÚSTICA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 23 de maig de 2022, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- Havia presentat 3 reclamacions i diverses instàncies, tant al Districte de Ciutat Vella com a l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació, per les molèsties de soroll que patia al seu habitatge i que afectaven greument la seva salut.
- Els sorolls eren provocats per un aparell que funcionava contínuament i es percebia pel pati de ventilació; una cuina d'un habitatge de l'edifici adjacent que s'utilitzava durant les nits; el local ubicat als baixos de la finca per les activitats que es feien al pati, i els conflictes amb les persones que vivien en altres pisos de la mateixa finca i que resaven durant les nits, jugaven amb un nadó, etcètera.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada es va considerar convenient dirigir-se **al Districte de Ciutat Vella i a la Regidoria d'Habitatge i Rehabilitació** per conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 1 de juny de 2021, es va sol·licitar a aquests organismes la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 29 de novembre de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada al Districte de Ciutat Vella. L'escrit exposa el següent:

Arran de la denúncia presentada per la interessada es va iniciar un expedient d'inspecció, i es va fer una inspecció prèvia de sorolls la nit del 22 de desembre de 2021 durant la qual **els inspectors van percebre un soroll des del dormitori i el rebedor de l'habitatge**; un soroll semblant a un compressor, segons consta a l'acta d'inspecció. Malauradament, durant els dies posteriors a la primera inspecció **no es va aconseguir identificar ni la font del soroll ni la seva ubicació**.

En data 22 de gener de 2022 es va fer una inspecció durant el matí al local de la finca, en la qual es van verificar totes les instal·lacions susceptibles de generar soroll i es va comprovar que només hi ha un frigorífic de tipus domèstic; al terrat de la planta altell hi ha un compressor d'aire condicionat i l'extracció d'aire de la sala que, segons indica el responsable, només es posa en marxa quan hi ha alguna reunió. Aquell dia, des del pis de la interessada no es percebien els sorolls.

En data 21 de març de 2022 es va fer una nova inspecció en horari diürn i es va comprovar que la maquinària no està en marxa. La interessada va manifestar que el soroll era aleatori i principalment de matinada. Es va accedir a la coberta de la finca i es van observar tres compressors d'aire condicionat de tipus domèstic, també es va accedir a la coberta de la finca adjacent i no es va observar cap instal·lació. Així mateix, es van visitar alguns pisos primers i segons de les dues finques i no es va detectar cap instal·lació susceptible de generar soroll.

El dia 8 d'abril de 2022 es va contactar amb la veïna denunciant per conèixer quines són les hores en què es va produir l'arrancada i l'aturada de la màquina que molestava, però la persona afectada no en podia concretar l'horari. En data 20 d'octubre de 2022, a les 20.00 h, es va fer una nova visita de comprovació, però no es va percebre cap soroll molest.

No obstant això, i atès que la interessada continua denunciant també les altres molèsties de convivència que pateix, **s'ha traslladat aquest assumpte a la Direcció de Serveis a les Persones i el Territori, per tal d'activar el servei de mediació**.

D'altra banda, aquesta Sindicatura encara no ha rebut la informació sol·licitada a la Regidoria d'Habitatge i Rehabilitació.

CONSIDERACIONS

1. La manca de resposta municipal

Han passat més de 20 mesos i la Regidoria d'Habitatge i Rehabilitació encara no ha facilitat a la Sindicatura de Greuges de Barcelona la informació que es va sol·licitar per resoldre la queixa. Aquest termini supera amb escreix el que pot considerar-se un temps raonable, d'acord amb els principis d'eficiència i bona administració amb què han de regir-se els serveis municipals. Així mateix, **incompleix el deure de col·laboració** establert per l'article 3.7 de la normativa reguladora de la institució de la Sindicatura de Greuges de Barcelona (aprovada per la Comissió de Govern en sessió del 19 de gener de 2005).

D'acord amb aquests fets, **es recorda a la Regidoria d'Habitatge i Rehabilitació l'obligació de col·laborar amb aquesta Sindicatura** per tal que pugui desenvolupar adequadament la seva tasca de supervisió dels serveis municipals i alhora vetllar pels drets de la ciutadania.

En aquest cas que ens ocupa, **les molèsties de soroll es produeixen en una finca de la qual és administrador l'Institut Municipal d'Habitatge i Rehabilitació** i en la qual en els contractes de lloguer de cada habitatge s'especifica que es prohibeix específicament la instal·lació de motors o elements que produeixin sorolls que puguin causar molèsties als veïns i que són obligacions de les persones arrendatàries el compliment de les normes de bon veïnatge i policia urbana.

Així mateix, en els contractes socials annexos als contractes d'arrendament s'estableix que, per tenir dret a gaudir dels ajuts de la renda, cal permetre la inspecció dels habitatges per part de l'equip de Prevenció, Intervenció i Mediació en Habitatges (EPIH) del Consorci de l'Habitatge de Barcelona i que no es pot causar cap pertorbació en la normal convivència de l'immoble en què es troben els habitatges.

També s'especifica que l'incompliment d'alguna de les clàusules del contracte d'arrendament i de les pactades en el contracte social comportarà la pèrdua automàtica de la subvenció per al pagament de la renda que atorga l'Administració i que el seguiment del compliment dels requisits i de les obligacions acordades serà realitzat per part de l'EPIH i dels Serveis Socials.

Per aquest motiu, es demanava a l'Institut Municipal d'Habitatge i Rehabilitació per les actuacions realitzades en referència a aquest assumpte, així com per les que estava previst dur a terme per solucionar els conflictes veïnals existents.

2. La comprovació de les molèsties de soroll

La Constitució espanyola i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya reconeixen el **dret a la protecció de la salut** de totes les persones davant de les diferents formes de contaminació, entre les quals hi ha la contaminació acústica (art.43 i 45 de la CE i art. 27 de l'EAC).

Per la seva banda, la Llei 16/2002 de protecció contra la contaminació acústica atorga als **municipis la competència d'inspecció i control de la contaminació acústica** provocada per les activitats, els comportaments de la ciutadania, la maquinària i els vehicles de motor, així com, si escau, l'adopció de mesures per garantir el compliment dels límits establerts per normativa.

En el cas que ens ocupa, tot i les diverses visites d'inspecció dutes a terme pel personal del Districte de Ciutat Vella al pis de la interessada, no ha estat possible determinar quina és la font que ocasiona les molèsties. Caldrà, per tant, que el consistori s'esmerci per tal de poder identificar la maquinària que les origina, ja que segons es va reflectir en la primera acta d'inspecció, de data 22 de desembre de 2021, aquestes eren apercebibles.

Mentrestant, i ja que **el Districte de Ciutat Vella no ha fet cap mesurament sonomètric** des de l'habitatge de la persona afectada, ni tan sols per tenir coneixement dels nivells de soroll als quals està exposada, seria convenient, almenys mentre no es pugui identificar l'origen de les molèsties, saber quins són els nivells d'immissió a l'habitatge de la interessada. D'aquesta manera, en funció dels nivells de so obtinguts es podrà valorar la gravetat de les molèsties i establir la planificació de les següents actuacions per solucionar-ho.

3. La gestió dels conflictes de convivència

Durant la tramitació d'aquesta queixa, l'assessoria d'aquesta Sindicatura ha mantingut diverses entrevistes amb la interessada i ha pogut copsar que, a banda de les molèsties de soroll, **hi ha altres conflictes que pertorben la convivència veïnal**. Aquest àmbit preocupa profundament la nostra institució, que vetlla per tal que es garanteixin i es respectin tots els drets humans de proximitat a la ciutat.

Recordem que totes les persones tenen dret a trobar a la ciutat les condicions per a la seva realització política, social i ecològica i que les autoritats municipals han de fomentar el respecte de la dignitat de tothom i la qualitat de vida de la ciutadania (art. 1 de la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat).

En aquest sentit, la Carta de drets i deures de Barcelona estableix que totes les persones tenen dret que la seva vida privada, personal i familiar sigui respectada (art. 13), i a gaudir de la tranquil·litat dins la ciutat, només tolerant aquelles immissions innòcues o emparades en l'interès general. Així doncs, l'Ajuntament ha de controlar tot tipus d'emissions perjudicials per a la salut i ha de vetllar pel benestar de les persones, així com **facilitar solucions als conflictes entre particulars causats per sorolls mitjançant l'assessorament i la mediació** (art. 31).

Segons exposa la ciutadana, les molèsties de soroll, a banda de derivar de la maquinària que no s'ha pogut determinar on està ubicada, són provocades pels actes d'algunes de les persones que viuen a la finca i també a la finca adjacent destinada igualment a lloguer social. Per aquest motiu, **cal voluntat de col·laboració perquè cessin els sorolls** produïts per les veus de les persones o els seus hàbits i comportaments durant les nits.

Per aquest motiu, la Sindicatura considera que **és del tot necessari que el consistori faci un esforç de mediació entre les persones veïnes d'aquestes finques per tal d'aconseguir trobar solucions eficaces i satisfactòries**. De fet, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat conté un compromís de les ciutats signatàries a millorar l'accés a la justícia de la ciutadania, tot afavorint la solució extrajudicial de conflictes civils, penals, administratius i laborals (art. XXV).

En la resposta municipal es deia que s'activaria un servei de mediació, però la interessada ens comunica que no ha estat així.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Ajuntament no ha estat ajustada a dret ni eficaç** per garantir el dret al descans i el dret a una convivència pacífica de la ciutadania.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de Ciutat Vella** que s'esmerci per identificar la font de soroll que molesta.

- **Recomanar al Districte de Ciutat Vella** que activi el servei de mediació entre les parts implicades.
- **Recomanar a la Regidoria d'Habitatge i Rehabilitació** que s'interessi i s'impliqui per solucionar els problemes de convivència a la finca.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.